

**DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget - Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/5130-

10. januar 2025

**Svar til kultur- og familiekomiteen - Dokument 8:27 S (2024-2025)
Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hilde Marie Gaebpie
Danielsen, Kathy Lie, Christian Torset og Cato Brunvand Ellingsen om
en handlingsplan for å styrke døve og tegnspråklige**

Jeg viser til brev fra familie- og kulturkomiteen 27. november 2024. I brevet ber komiteen om en uttalelse til Dokument 8:27 S (2024-2025) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hilde Marie Gaebpie Danielsen, Kathy Lie, Christian Torset og Cato Brunvand Ellingsen om en handlingsplan for å styrke døve og tegnspråklige sine rettigheter og muligheter.

Jeg har forelagt forslaget for Kunnskapsdepartementet, som er ansvarlig for å vurdere de tiltakene i *NOU 2023:20 Tegnspråk for livet* som retter seg mot barnehage- og opplæringssektoren.

Forslaget lyder

«Stortinget ber regjeringen komme med en handlingsplan for å styrke døve og tegnspråklige sine rettigheter og muligheter med konkrete og forpliktende tiltak hentet fra NOU 2023: 20 Tegnspråk for livet – Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk.»

Svar

NOU 2023:20 *Tegnspråk for livet. Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk* ble levert til Kultur- og likestillingsdepartementet 13. juni 2023 og deretter sendt på høring. NOU-en inneholder 65 forslag til tiltak. Høringen ble avsluttet 15. januar 2024. Utvalget sier at tiltakene må «prioriteres strengt og grunnleggende, og de må trappes opp over tid».

Kultur- og likestillingsdepartementet koordinerer oppfølgingen av NOU-en. Ansvar for tiltakene er foreløpig fordelt mellom Justis- og beredskapsdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet. Disse departementene har opprettet en arbeidsgruppe. Hvert departement har ansvar for å vurdere tiltak i sin sektor. Vurderingen går blant annet ut på å se om tiltakene er gjennomførbare i praksis, om de eventuelt er gjennomførbare i justert form, eller i det hele tatt om de er politisk og juridisk holdbare.

Jeg tolker representantforslaget som et ønske fra forslagsstillerne om å sikre at regjeringen følger opp forslagene til tiltak i *NOU 2023:20 Tegnspråk for livet. Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk*. Jeg er glad for at representantene viser interesse for døvefeltet og situasjonen for norsk tegnspråk og deler dette engasjementet. Det er viktig å få til virkningsfulle og gode tiltak på feltet.

Flere departementer har allerede gitt, eller er i ferd med å gi, underliggende etater i oppdrag å vurdere tiltakene i sin sektor. Noen tiltak er også igangsatt. Min anbefaling er derfor at regjeringen arbeider med å vurdere tiltakene, og at det i dette tilfellet er den mest effektive framgangsmåten for å kunne gjennomføre politikken.

I løpet av våren vil jeg invitere ulike parter og aktører til dialogmøte. Dette er viktig fordi tiltakene som utvalget har pekt på, treffer ulike interessegrupper på måter som er viktige for forvaltningen å kjenne til. Jeg vil også informere om status for oppfølgingen av tiltakene på regjeringen.no, slik at alle som vil, kan følge med på framdriften i arbeidet. Jeg tar også sikte på å rapportere til Stortinget om oppfølgingen av NOU-en i budsjettproposisjonen for 2026.

NOU-en gir et viktig kunnskapsgrunnlag om et felt som ikke har vært utredet før. Noen av tiltakene i NOU-en krever lovendringer dersom de skal gjennomføres. Representantforslaget er inne på et slikt tiltak selv, nemlig forslaget om å «satse på regionale skoler». Kultur- og likestillingsdepartementet har innhentet denne uttalelsen fra kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun: «Forslagsstillerne viser til at Norges Døveforbund går inn for å «satse på regionale tegnspråklige skoler, supplert av tegnspråklige tilbud i nærskolen, for å sikre tilgang til tegnspråk for alle som trenger det». Tegnspråkutvalget har utredet flere modeller for måten å organisere opplæringen på enn den som nevnes av forslagsstillerne. I høringen til NOU-en har det vært motstand mot flere av disse forslagene. Jeg vil se forslagene til tiltak innen barnehage og opplæring i sammenheng med eksisterende tiltak og tilgjengelig kompetanse i sektoren». Utvalget sier selv at strategiene de har foreslått på opplæringsfeltet, reiser vanskelige prinsipielle spørsmål. Det er viktig for regjeringen at det i oppfølgingen blir åpenhet om dilemmaer på feltet.

Når det gjelder forslaget om «økt støtte til Norges Døveforbund, for å styrke forbundets lokalforeninger», er dette ikke et tiltak i NOU-en, men et tiltak som må håndteres i den ordinære budsjettprosessen. På tilskudd.no går det fram at det samlede direkte statlige tilskuddet til NDF har økt fra 16,1 millioner kroner i 2021 til 22,2 millioner kroner i 2024. De hadde til 2292 medlemmer nasjonalt i 2022. Til sammenlikning får Hørselshemmedes Landsforbund med 64 000 medlemmer om lag 24 millioner kroner i 2024 (tilskudd.no).

Forslagsstillerne viser videre til at Norges Døveforbund ønsker å «endre mediestøtten slik at den også omfatter tegnspråklige medier». Dette samsvarer med tiltaket i NOU-en om å «vurdere om mediestøtteregelverket er tilpasset tegnspråk». Dette forslaget er ett av flere tiltak som Kultur- og likestillingsdepartementet er i gang med å vurdere nærmere.

Jeg og mine berørte statsrådskolleger har som vist over, en ambisjon om å holde god framdrift i vurdering og oppfølging av utredningen.

Med hilsen

Lubna Jaffery